

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē yuddhakāṇḍē

॥ catuḥpañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ catuḥpañcāśaḥ sargaḥ ॥

vajradamaṣṭrāṅgadayōryuddhamaṅgadēna tasya vadhaśca

svabalasya ca ghātēna
aṅgadasya balēna ca |
rākṣasaḥ krōdhamāviṣṭō
vajradamaṣṭrō mahābalaḥ ॥ 6.54.1 ॥

visphārya ca dhanurghōraṃ
śakrāśanisamaprabham |
vānarāṅāmanīkāni
prākīraccharavṛṣṭibhiḥ ॥ 6.54.2 ॥

rākṣasāścāpi mukhyāstē
rathēṣu samavasthitāḥ |
nānāpraharaṅāḥ sūrāḥ
prāyudhyanta tadā raṅē ॥ 6.54.3 ॥

vānarāṅāṃ ca sūrāstu
tē sarvē plavagarṣabhāḥ |
ayudhyanta śīlāhastāḥ
samavētāḥ samantataḥ ॥ 6.54.4 ॥

tatrāyudhasahasrāṇi
tasminnāyōdhanē bhṛśam |
rākṣasāḥ kapimukhyēṣu
pātayāñcakrirē tadā || 6.54.5 ||

vānarāścaiva rakṣaḥsu
giriṅkṣān mahāśilāḥ |
pravīrāḥ pātayāmāsu -
rmattavāraṇasannibhāḥ || 6.54.6 ||

śūrāṇāṃ yudhyamānānāṃ
samarēṣvanivartinām |
tad rākṣasagaṇānāṃ ca
suyuddham samavartata || 6.54.7 ||

prabhinnaśirasāḥ kēci -
cchinnaḥ pādaiśca bāhubhiḥ |
śastrairarditadēhāstu
rudhirēṇa samukṣitāḥ || 6.54.8 ||

harayō rākṣasāścaiva
śēratē gāṃ samāśritāḥ |
kaṅkagrḍhrabalāḍhyāśca
gōmāyukulasaṅkulāḥ || 6.54.9 ||

kabandhāni samutpētu -
rbhīrūṇāṃ bhīṣaṇāni vai |
bhujapāṇiśiraśchinnā -
śchinnakāyāśca bhūtalē || 6.54.10 ||

vānarā rākṣasāścāpi
nīpētustatra bhūtalē |
tatō vānarasainyēna
hanyamānaṃ niśācaram || 6.54.11 ||

prābhajyata balaṃ sarvaṃ
vajradamṣṭrasya paśyataḥ |
rākṣasān bhayavitrastān
hanyamānān plavaṅgamaiḥ || 6.54.12 ||

drṣṭvā sa rōsatāmrākṣō
vajradamṣṭraḥ pratāpavān |
pravivēśa dhanuṣpāṇi -
strāsayan harivāhinīm || 6.54.13 ||

śarairvidārayāmāsa
kaṅkapatrairajihmagaiḥ |
bibhēda vānarāṃstatra
saptāṣṭau nava pañca ca || 6.54.14 ||

vivyādha paramakruddhō
vajradamṣṭraḥ pratāpavān |
trastāḥ sarvē harigaṇāḥ
śaraiḥ saṅkr̥ttadēhinaḥ |
aṅgadaṃ sampradhāvanti
prajāpatimiva prajāḥ || 6.54.15 ||

tatō harigaṇān bhagnān
drṣṭvā vālisutastadā |

krōdhēna vajradamṣṭraṃ ta -
mudīkṣantamudaikṣata || 6.54.16 ||

vajradamṣṭrō'ṅgadaścōbhau
yōyudhyētē parasparam |
cēratuḥ paramakruddhau
harimattagajāviva || 6.54.17 ||

tataḥ śatasahasrēṇa
hariputraṃ mahābalaṃ |
jaghāna marmadēsēṣu
śarairagniśikhōpamaiḥ || 6.54.18 ||

rudhirōkṣitasarvāṅgō
vālisūnurmahābalaḥ |
cikṣēpa vajradamṣṭrāya
vṛkṣaṃ bhīmaparākramaḥ || 6.54.19 ||

drṣṭvā patantaṃ taṃ vṛkṣa -
masambhrāntaśca rākṣasaḥ |
cicchēda bahudhā sō'pi
mathitaḥ prāpatad bhuvi || 6.54.20 ||

taṃ drṣṭvā vajradamṣṭrasya
vikramaṃ plavagarṣabhaḥ |
pragrhya vipulaṃ śailaṃ
cikṣēpa ca nanāda ca || 6.54.21 ||

tamāpatantaṃ drṣṭvā sa
rathādāplutya vīryavān |

gadāpāṇirasambhrāntaḥ
pr̥thivyāṃ samatiṣṭhata || 6.54.22 ||

aṅgadēna śilā kṣiptā
gatvā tu raṇamūrdhani |
sacakrakūbaraṃ sāsvaṃ
pramamātha rathaṃ tadā || 6.54.23 ||

tatō'nyacchikharaṃ gr̥hya
vipulaṃ drumabhūṣitam |
vajradaṃṣṭrasya śirasi
pātayāmāsa vānaraḥ || 6.54.24 ||

abhavacchōṇitōdgārī
vajradaṃṣṭraḥ sumūrcchitaḥ |
muhūrtamabhavanmūḍhō
gadāmāliṅgya niḥśvasan || 6.54.25 ||

sa labdhasaṃjñō gadayā
vāliputramavasthitam |
jaghāna paramakruddhō
vakṣōdēsē niśācaraḥ || 6.54.26 ||

gadāṃ tyaktvā tatastatra
muṣṭiyuddhamakurvata |
anyōnyaṃ jaghnatustatra
tāvubhau harirākṣasau || 6.54.27 ||

rudhirōdgārīṇau tau tu
prahārairjanitaśramau |

babhūvatuḥ suvikrāntā -

vaṅgārakabudhāviva || 6.54.28 ||

tataḥ paramatējasvī

aṅgadaḥ plavagarṣabhaḥ |

utpātya vṛkṣaṃ sthitavā -

nāsīt puṣpaphalairyutaḥ || 6.54.29 ||

jagrāha cārṣabhaṃ carma

khaḍgaṃ ca vipulaṃ śubham |

kiṅkiṅjālasañchannaṃ

carmaṇā ca pariṣkṛtam || 6.54.30 ||

citrāṃśca rucirān mārgāṃ -

ścēratuḥ kapirākṣasau |

jaghnatuśca tadānyōnyam

nardantau jayakāṅkṣiṇau || 6.54.31 ||

vraṇaiḥ sāsrairaśōbhētāṃ

puṣpitāviva kiṃśukau |

yudhyamānau pariśrāntau

jānubhyāmavanīm gatau || 6.54.32 ||

nimēṣāntaramātrēṇa

aṅgadaḥ kapikuñjaraḥ |

udatiṣṭhata dīptākṣō

daṅḍāhata ivōragaḥ || 6.54.33 ||

nirmalēna sudhautēna

khaḍgēnāsya mahacchiraḥ |

jadhāna vajradamṣṭrasya

vālisūnurmahābalaḥ || 6.54.34 ||

rudhirōkṣitagātrasya

babhūva patitaṃ dvidhā |

tacca tasya parītākṣaṃ

śubhaṃ khaḍgahataṃ śiraḥ || 6.54.35 ||

vajradamṣṭraṃ hataṃ dṛṣṭvā

rākṣasā bhayamōhitāḥ |

trastā hyabhyadravan laṅkāṃ

vadhyamānāḥ plavaṅgamaḥ |

viṣaṇṇavadanā dīnā

hriyā kiñcidavāṅmukhāḥ || 6.54.36 ||

nihatya taṃ vajradharaprabhāvaḥ

sa vālisūnuḥ kapisainyamadhyē |

jagāma harṣaṃ mahitō mahābalaḥ

sahasranētrastridaśairivāvṛtaḥ || 6.54.37 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvye

yuddhakāṇḍē catuḥpañcāśaḥ sargaḥ ||